

Úvod

NARX16 Fikční světy v kosmicismu

Mgr. Ivan Čížik

MUNI
ARTS

Masarykova univerzita
Filozofická
fakulta

Obsah

- 1) teória fikčných svetov
- 2) výhody a prekážky
- 3) štruktúra fikčného sveta
- 4) kozmicizmus
- 5) predstavitelia

Teória fikčných svetov

- Lubomír Doležel - Heterocosmica (1998)
 - všetky fikčné texty vytvárajú fikčné svety
 - mýty, neologizmy... = referencia vo vlastnom fikčnom svete
- Nancy H. Trillová - Možné Svety Fantastiky (2011)
 - aplikácia Doleželovej metodológie na žáner fantasy
 - subjektívne fikčné svety
- Marie-Laure Ryan
 - fikčná kartografia a modálna štruktúra fikčných svetov
- Umberto Eco - Meze interpretace (2004)

Výhody a prekážky

- materializmus; technická stránka umenia;
- prehľadný systematický postup;
- flexibilita / kombinovateľnosť;
- hľadanie podporných dôkazov;
- nerieši estetický účinok;
 - avšak nepovažuje estetiku za bezpredmetnú!
- nevhodná pre analýzu poézie;
- „heréza parafrázy“
- fikčná postava = súčasť fikčného sveta;

Výhody a prekážky

- materializmus; technická stránka umenia;
- prehľadný systematický postup;
- flexibilita / kombinovateľnosť;
- hľadanie podporných dôkazov;
- nerieši estetický účinok;
 - avšak nepovažuje estetiku za bezpredmetnú!
- nevhodná pre analýzu poézie (zatiaľ ?);
- „heréza parafrázy“
- fikčná postava = súčasť fikčného sveta;

Štruktúra fikčného sveta

- overené fikčné fakty;
- explicitné vyjadrenia, implicitné vyjadrenia (?);
- nulová štruktúra = medzery;
- aletické obmedzenia = kauzalita, čas, priestor, schopnosti osôb; nemožné, možné a nutné;
- deonické obmedzenia = zakázané, dovolené a povinné;
- axiologické obmedzenia = hodnota/bez hodnoty; indiferentné;
- epistemické obmedzenia = známe/neznáme; kto má poznatky;

Kozmici zmus

- „Je to iba prchavá hrôza, čo vychádza zo špinavej, krvavej brutality, z vražd sekerami a sadistických morbídností. Čo skutočne dáva vyvierat' najbohatším prameňom strachu a nesvätej zvedavosti, je niečo čo odhaľuje temné, nekonečné pláne tajomných, hlbinných a polo-pochopiteľných príšerností ktoré číhajú za hranicami prírody. Hlavným princípom takéhoto druhu hororu je zreteľné narušenie prírodných zákonov, narušenie hranice medzi životom a smrťou, človekom a zvierat'om... “

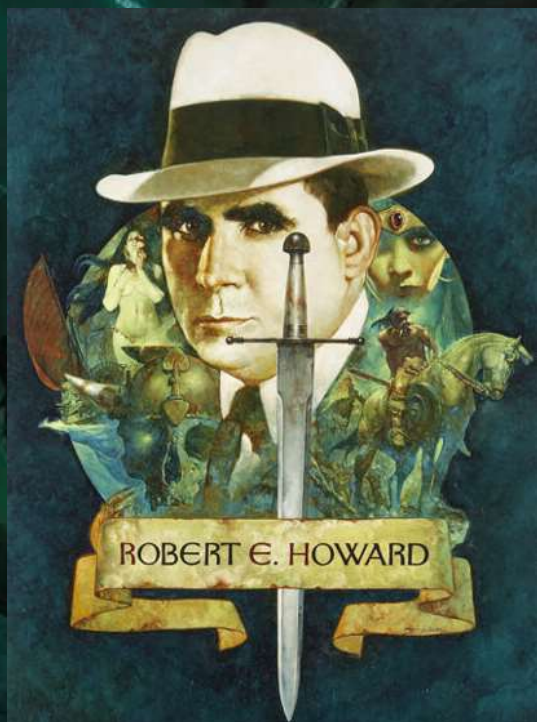
H. P. Lovecraft

Howard Phillips Lovecraft

- zakladateľ moderného kozmicizmu;
- spisovateľ, esejista a ghostwriter;
- rozsiahla listová korešpondencia;
- rešpektovaný v úzkom autorskom kruhu;
- časopis Weird Tales;

Robert Ervin Howard

- zakladateľ žánru „Sword and Sorcery“, grimdark;
- fantasy, fikčné cestopisy, športové príbehy ;
- hyboriánsky vek; dynamické scény; populárne postavy;
- produktívny spisovateľ, bodybuilder;
- časopis Weird Tales;

Clark Ashton Smith

- jeden z najbližších priateľov H.P. Lovecrafta; komplikovaný vzťah;
- spisovateľ, básnik, maliar a sochár; časopis Weird Tales;
- optimistický kozmicizmus;
- diskutabilná estetická hodnota;

August Derleth

- samozvaný pokračovateľ;
- tvorca Cthulhu mythos;
- neoblíbený až nenávidený;
- zachovanie Lovecraftovej tvorby;

Robert Bloch

Ken Asamatsu

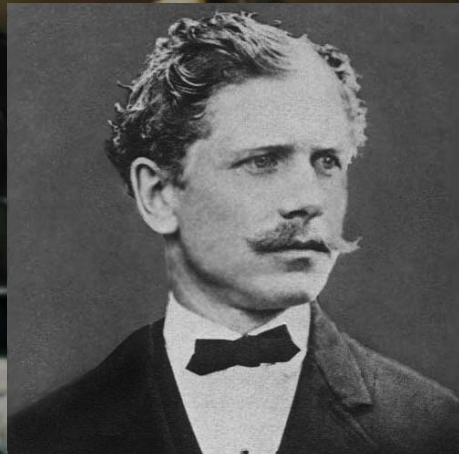
Caitlín R. Kiernan

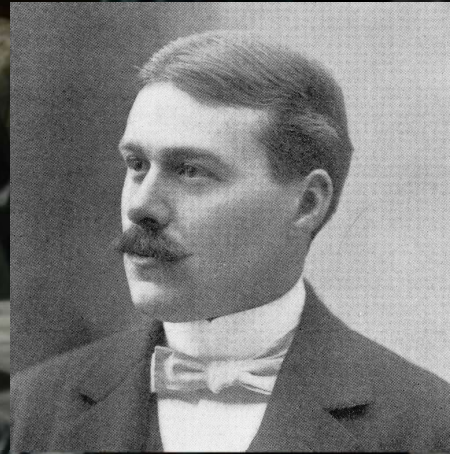
Neil Gaiman

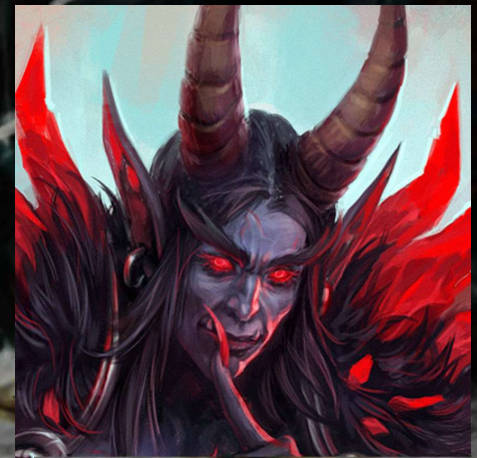
Thomas Ligotti

Ambrose Bierce

Robert W. Chambers

Arthur Machen

do budúcej hodiny ...

Povinné:

- Howard Phillips Lovecraft - The Tomb / Hrobka

Voliteľné:

- Howard Phillips Lovecraft - The Call of Cthulhu / Volanie Cthulhu